

Dosarul nr.3ra-954/22
2-20130660-01-3ra-16092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: Gr. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, Gr. Dașchevici, Gh. Mîra)

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de I.P. „Agenția Servicii Publice”, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia împotriva I.P. „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului administrativ, împotriva deciziei din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul depus de I.P. „Agenția Servicii Publice” și s-a menținut hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 20 octombrie 2020 Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani cerere de chemare în judecată împotriva I.P. „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului administrativ (f.d. 2-4).

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat că este acționarul majoritar al Societății pe Acțiuni de Reparații și Construcție „BUDJAC”, cu o cotă de proprietate de 56,91% a UTA Găgăuzia.

Reclamanta a menționat că prin decizia Departamentului de înregistrare și licențiere a unităților de drept a I.P. „Agenția Servicii Publice” din 07 mai 2020 Societatea pe Acțiuni de Reparații și Construcție „BUDJAC” a fost exclusă din Registrul de stat al persoanelor juridice în baza articolului 26 din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007.

Reclamanta Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a invocat că decizia nominalizată supra este ilegală or, Societatea pe Acțiuni de Reparații și Construcție „BUDJAC” este o persoană juridică cu o cotă de

proprietate a statului și Legea nr. 246 din 23 noiembrie 2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală stabilește o procedură specială pentru dizolvarea obligatorie a întreprinderilor cu o cotă de proprietate a statului.

Reclamanta a notat că decizia contestată a fost adoptată în lipsa deciziei de lichidare a autorității competente, Comitetului Executiv al Găgăuziei, care este proprietarul a 56,91% din capitalul statutar al Societății pe Acțiuni de Reparații și Construcție „BUDJAC”.

Reclamanta a subliniat că, legislația Republicii Moldova stabilește o procedură specială pentru excluderea întreprinderilor cu proprietate de stat, care nu a fost respectată de Departamentul de înregistrare și licențiere a unităților de drept din cadrul I.P. „Agenția Servicii Publice”, prin ce a încălcat drepturile Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, în calitate de acționar majoritar.

Reclamanta a invocat că la 29 mai 2020 s-a adresat cu cerere prealabilă prin care a solicitat anularea deciziei Departamentului de înregistrare și licențiere a unităților de drept din cadrul I.P. „Agenția Servicii Publice” nr. 1006611001725 din 07 mai 2020. Iar, la 16 iulie 2020 a primit răspuns de la I.P. „Agenția Servicii Publice”, prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

Reclamanta Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a solicitat repunerea în termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ și anularea deciziei din 07 mai 2020 a I.P. „Agenția Servicii Publice”, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept de radiere din Registrul de stat al persoanelor juridice a Societății pe Acțiuni de Reparație și Construcții „BUDJAC”.

Prin încheierea din 30 octombrie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani s-a respins ca neîntemeiată cererea Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia cu privire la repunerea în termen. S-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia (f.d.34-37).

Prin decizia din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia. S-a anulat încheierea din 30 octombrie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, cu restituirea pricinii spre judecare în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în același complet de judecată (f.d.69-76).

Prin hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia împotriva I.P. „Agenția Servicii Publice”, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept privind anularea deciziei din 07 mai 2020 de radiere din Registrul de stat al persoanelor juridice a Societății pe Acțiuni de Reparație și Construcții „BUDJAC”. S-a anulat decizia I.P. „Agenția Servicii Publice”, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept din 07 mai 2020 de radiere din Registrul de stat al persoanelor juridice a Societății pe Acțiuni de Reparație și Construcții „BUDJAC” (f.d.107).

La data de 09 iulie 2021 I.P. „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 iunie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 111-112).

Hotărârea motivată din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată I.P. „Agenția Servicii Publice” la data de 07 octombrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8003406362AS (f.d. 121).

La data de 26 octombrie 2021 I.P. „Agenția Servicii Publice” a prezentat instanței de apel motivarea cererii de apel împotriva hotărârii din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 125-129).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus de I.P. „Agenția Servicii Publice”.

Prin decizia din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de I.P. „Agenția Servicii Publice” și s-a menținut hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 145-155).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut că prin decizia I.P. „Agenția Servicii Publice”, Departamentul de înregistrare și licențiere a unităților de drept din data de 22 octombrie 2019 s-a dispus inițierea din oficiu a procedurii de radiere a Societății pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC” din Registrul de stat al persoanelor juridice, înregistrarea și consemnarea în Registrul de stat al persoanelor juridice a mențiunii că Societatea pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC” se află în lichidare din 22 octombrie 2019, cu publicarea în termen de 3 zile lucrătoare, pe site-ul Agenției Servicii Publice și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a avizului privind inițierea procedurii de Registrul de stat cu următorul conținut: Societatea pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC” se lichidează.

Instanța de apel a menționat că prin decizia I.P. „Agenția Servicii Publice”, Departamentul de înregistrare și licențiere a unităților de drept din data de 07 mai 2020 s-a radiat din Registrul de stat al persoanelor juridice Societatea pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC”. Iar, la data de 29 mai 2020 Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia s-a adresat cu cerere prealabilă către I.P. „Agenția Servicii Publice”, Departamentul de înregistrare și licențiere a unităților de drept prin care a solicitat anularea deciziei din data de 07 mai 2020. Prin răspunsul nr. 01/B-407/20 din 13 iulie 2020 emis de către I.P. „Agenția Servicii Publice” s-a respins ca inadmisibilă cererea privind radierea din oficiu a Societății pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC” din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Instanța de apel a relevat că prin decizia din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a stabilit că, acțiunea înaintată de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia la data de 20 octombrie 2020 se consideră a fi depusă în interiorul termenului legal stabilit la 209 alin.(2) din Codul administrativ. Astfel, Curtea de Apel Chișinău a statuat că, acțiunea înaintată de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cât și cu respectarea procedurii prealabile.

De asemenea, instanța de apel a reținut că Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia este acționar majoritar al Societății pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC”, cu o cotă de proprietate de 56,91% a UTA Găgăuzia. Respectiv, Societatea pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC” este o persoană juridică cu o cotă de proprietate a UTA Găgăuzia.

Curtea de Apel Chișinău a notat că prin decizia I.P. „Agenția Servicii Publice”, Departamentul de înregistrare și licențiere a unităților de drept din 22 octombrie 2019 s-a dispus inițierea din oficiu a procedurii de radiere a persoanei juridice Societatea pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC” din Registrul de stat al persoanelor juridice. Astfel, consideră că instanța de fond just a statuat că, I.P. „Agenția Servicii Publice”, contrar prevederilor art. 14 alin. (3) al Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 23 noiembrie 2017, a emis decizia din 07 mai 2020 de radiere din Registrul de stat al persoanelor juridice a Societății pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC”, în lipsa deciziei autorității deliberative, Comitetului executiv al Găgăuziei, or acesta este acționar majoritar cu o cotă de proprietate de 56,91% a societății nominalizate.

Instanța de apel a decelat că, legislația în vigoare a Republicii Moldova stabilește o procedură specială pentru excluderea întreprinderilor cu proprietate de stat/municipală din Registrul de stat al persoanelor juridice, care nu a fost respectată de I.P. „Agenția Servicii Publice”, prin ce au fost încălcate drepturile Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, în calitate de acționar majoritar.

La data de 01 aprilie 2022 I.P. „Agenția Servicii Publice” a depus recurs, iar la data de 11 octombrie 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia (f.d. 160-161).

În motivarea recursului, I.P. „Agenția Servicii Publice” a menționat că potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, Societatea pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC” a fost înregistrată la 23 septembrie 1992 cu nr. 137000892. Potrivit informațiilor din data de 22 octombrie 2019, director al societății nominalizate este Gheorghe Mardari, iar sediul este în mun. Comrat, str. Pobeda 117, având un capital social de 66000 de lei.

Recurenta a invocat că la data de 25 iulie 2018 Serviciul Fiscal de Stat prin scrisoarea nr. 26-15/2-09/9302 a prezentat I.P. „Agenția Servicii Publice” lista contribuabililor inactivi, unde la nr. 5157 este indicată Societatea pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC”. Prin urmare, I.P. „Agenția Servicii Publice” constatând că Societatea pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC” în decurs de 12 luni de la data înregistrării sau pe parcursul ultimilor 3 ani, nu a prezentat dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, nu a efectuat operațiuni pe niciun cont bancar, nu este fondator/asociat al unei alte persoane juridice, nu are filiale și reprezentanțe, nu are datorii la bugetul public național, nu dețin mașini de casă și de control cu memorie fiscală, în temeiul art. 26 alin. (2) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007 a adoptat decizia prin care a inițiat din oficiu procedura de radiere a Societății pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC”.

Recurenta a notat că la 24 ianuarie 2020 a fost publicat avizul despre faptul că în privința Societății pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC” a fost inițiată din oficiu procedura de radiere din Registrul de stat al persoanelor juridice. Iar, în termen de 2 luni de la data publicării avizului în Monitorul Oficial, cereri și creanțe nu au parvenit. Respectiv, în temeiul art. 26 alin. (4) și (5) al Legii privind

înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007, la data de 07 mai 2020 registratorul I.P. „Agenția Servicii Publice” a radiat din Registrul de stat al persoanelor juridice Societatea pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC”.

Recurenta I.P. „Agenția Servicii Publice” a invocat că în calitate de executor al normei legale, nu-i poate fi imputată vinovăția pentru faptul că a respectat prescripția instituită prin lege. Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a interpretat eronat norma legală aplicabilă speței. Or, concluziile instanțelor ierarhic inferioare sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar decizia privind radierea din Registrul de stat al persoanelor juridice este emisă în limitele prevederilor legale în vigoare.

Recurenta a specificat că procedura de radiere din oficiu a persoanelor juridice inactive se efectuează fără desfășurarea procedurii de dizolvare. Astfel, procedura de radiere din oficiu a persoanelor juridice inactive s-a efectuat nu în rezultatul lichidării benevole în baza deciziei autorității deliberative a unității administrativ-teritoriale respective, dar în baza prevederilor art. 26 din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007.

Totodată, recurenta a invocat că Societatea pe Acțiuni de Reparație și Construcție „BUDJAC” nu este o întreprindere de stat sau municipală, dar este înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice ca societate pe acțiuni. Prin urmare, instanțele ierarhic inferioare eronat au aplicat prevederile Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 23 noiembrie 2017, deoarece activitatea societății pe acțiuni este reglementată de prevederile Legii nr. 1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.

De asemenea, recurenta a indicat că instanța de apel eronat a aplicat prevederile Legii nr.523 din 16 iulie 1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, or obiectul litigiului nu este lipsirea dreptului de proprietate a statului, dar examinarea legalității deciziei de radiere din Registrul de stat al persoanelor juridice.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 01 martie 2022, însă dispozitivului deciziei a fost notificat I.P. „Agenția Servicii Publice”, prin intermediul poștei electronice, la data de 18 martie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.136).

La data de 01 aprilie 2022 I.P. „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.160-161).

Decizia motivată din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei I.P. „Agenția Servicii Publice”, prin intermediul poștei electronice, la data

de 12 septembrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 158).

La data de 11 octombrie 2022 recurenta I.P. „Agenția Servicii Publice” a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.166-170).

Astfel, recursul depus de I.P. „Agenția Servicii Publice” este în termen.

La data de 12 octombrie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat copia recursului depus de I.P. „Agenția Servicii Publice” în adresa Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.172).

Iar, la data de 27 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice și repetat prin intermediul oficiului poștal, Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a depus referință la recursul depus de I.P. „Agenția Servicii Publice” (f.d. 174-177, 179-184)

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de I.P. „Agenția Servicii Publice”, în raport cu actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.

(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de I.P. „Agenția Servicii Publice”.

În conformitate cu art. 230 și 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de I.P. „Agenția Servicii Publice” se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan